

Klasa: UP/I 034-03/16-01/029
Urbroj: 580-10/76-2016-002
Zagreb, 13. prosinca 2016.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja temeljem članka 31., članka 38. stavaka 5. i 9. te članka 58. stavka 1. točke 15. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (Narodne novine, broj 79/09 i 80/13), postupajući po inicijativi poduzetnika Ravecon d.o.o. sa sjedištem u Sesvetama, Ive Paraća 1, zastupan po opunomoćeniku Robertu Ravenščaku, direktoru za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja protiv svih tijela javne uprave koja pružaju usluge poslovnog savjetovanja za malo i srednje poduzetništvo i javni sektor, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Mladen Cerovac, mag.iur., predsjednik Vijeća, Vesna Patrlj, dipl.iur., zamjenica predsjednika Vijeća, Denis Matić, dipl. iur., mr. sc. Ljiljana Pavlic i mr. sc. Tatjana Peroković, članovi Vijeća, sa sjednice 38/2016., održane 13. prosinca 2016., donosi sljedeće

RJEŠENJE

Inicijativa se odbacuje jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti.

OBRAZLOŽENJE

I. Inicijativa za pokretanje postupka

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 16. studenoga 2016., sukladno članku 37. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (Narodne novine, broj 79/09 i 80/13; dalje: ZZTN), inicijativu poduzetnika Ravecon d.o.o. sa sjedištem u Sesvetama, Ive Paraća 1, zastupan po opunomoćeniku Robertu Ravenščaku, direktoru (dalje: podnositelj inicijative ili Ravecon) za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja protiv svih tijela javne uprave koja pružaju usluge poslovnog savjetovanja za malo i srednje poduzetništvo i javni sektor.

Podnositelj inicijative, u bitnome, navodi kako se državne i regionalne agencije i javna uprava bave poslom koji im nije primjeren i kojim godinama narušavaju tržišno natjecanje na teritoriju Republike Hrvatske. Navedeno objašnjava kroz dva primjera. Kao prvi primjer ističe da županijske, gradske ili općinske razvojne agencije po sniženim i „popularnim“ cijenama pružaju usluge i izrađuju financijske studije, poslovne planove, projekte za EU fondove i ostale vrste savjetovanja za malo i srednje poduzetništvo i javna poduzeća, a na koji način nekorektno i nedopušteno konkuriraju privatnim poduzetnicima poslovnim savjetnicima i konzultantima koji od gradova, općina ili županija ne dobivaju nikakvu potporu. Pri tome isti naglašava kako su razvojne agencije financirane i subvencionirane da pomažu sami sebi i jedinicama lokalne samouprave, ali ne i privatnom poduzetništvu. Također navodi kako neke razvojne agencije nisu u 100%-tnom dijelu subvencionirane od samouprave već imaju dvostruko financiranje, pa se djelomično moraju naplatiti i sa tržišta u tržišnoj utakmici, a u kojem slučaju su u povlaštenom položaju jer imaju prostora dati nižu cijenu. Kao drugi primjer, Ravecon ističe kako zaposlenici Savjetodavne službe rade izradu projekata iz Programa ruralnog razvoja za poljoprivredna gospodarstva. Vezano na navedeno isti smatra

kako je opisana praksa nedopuštena, budući da za to rečeni zaposlenici nisu obučeni niti je to njihov posao.

Sljedom navedenoga, podnositelj inicijative traži da se sa opisanom praksom prestane, da se zaštiti malo i srednje poduzetništvo i da se uvedu instrumenti transparentnosti u poslovanju i drakonske kazne za one koji ih se ne pridržavaju.

2. Prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu

Kako bi se utvrdile sve činjenične i pravne okolnosti u svrhu utvrđivanja ima li u konkretnom slučaju uvjeta za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, sukladno odredbi članka 39. ZZTN-a, a primjenom članka 13. ZZTN-a, Agencija je izvršila uvid u odredbe zakona odnosno na temelju zakona donesenih propisa koji uređuju predmetnu materiju: Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14; dalje: Zakon o regionalnom razvoju ili Zakon), Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (Narodne novine, broj 29/02, 63/07, 53/12, 56/13; dalje: Zakon o poticanju razvoja), Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15), Zakon o savjetodavnoj službi (Narodne novine, broj 50/12, 148/13), Zakon o ustanovama (Narodne novine, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08), Uredba o osnivanju Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 115/08, 83/12, 111/14), Pravilnik o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (Narodne novine, broj 121/15), Pravilnik o provedbi postupka akreditacije regionalnih koordinatora (Narodne novine, broj 121/15), Pravilnik o upisniku regionalnih koordinatora i lokalnih razvojnih agencija (Narodne novine, broj 121/15), Pravilnik o ustrojavanju, sadržaju i načinu vođenja središnje elektroničke baze razvojnih projekata i razvojnih pokazatelja (Narodne novine, broj 121/15), Smjernice za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (Zagreb, rujan 2015.), Smjernice za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (Zagreb, rujan 2015.), Statut Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (Narodne novine, broj 107/14, 72/15), Statut Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske od 11. lipnja 2012., Statut Savjetodavne službe od 5. veljače 2014.

Također, Agencija je u ovom postupku podredno na odgovarajući način primjenjivala kriterije iz pravne stečevine Europske unije (dalje: EU) koja služi kao interpretativni instrument za primjenu odredbi ZZTN-a, a osobito u slučaju pravnih praznina ili dvojbi pri tumačenju propisa, u skladu s člankom 1. Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 2/12.), a kako je to propisano člankom 74. ZZTN-a.

Stoga je Agencija, tijekom prethodnog ispitivanja stanja na tržištu, izvršila uvid i u kriterije iz pravne stečevine EU, i to u: Ugovor o funkcioniranju EU ili Lisabonski ugovor od 9. svibnja 2008. (Službeni list C 115/89) i Uredba (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganja u rast i radna mjesta“ te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 (Službeni list L 347/289; dalje: Uredba (EU) br. 1301/2013).

3. Činjenice utvrđene tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu

3.1. Regulirana djelatnost

U odnosu na tijela javne uprave protiv kojih je predmetna inicijativa podnesena, utvrđeno je kako je riječ o reguliranoj djelatnosti, sukladno članku 3. stavku 3. ZZTN-a, a koja se obavlja odnosno pruža kao usluga u skladu s posebnim zakonom i provedbenim propisima donesenim na temelju tog zakona.

Osvrt na pojedine odredbe naprijed navedenih propisa omogućuje bolje definiranje i razumijevanje funkcioniranja mjerodavnog tržišta u konkretnom predmetu.

Zakonom o regionalnom razvoju uređuju se ciljevi i načela upravljanja regionalnim razvojem Republike Hrvatske, planski dokumenti politike regionalnog razvoja, tijela nadležna za upravljanje regionalnim razvojem, ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, načina utvrđivanja urbanih i potpomognutih područja, poticanje razvoja potpomognutih područja te provedba, praćenje i izvještavanje o provedbi politike regionalnog razvoja u svrhu što učinkovitijeg korištenja fondova Europske unije. Predmetni zakon u potpunosti je sukladan Uredbi (EU) broj 1301/2013, kojom se utvrđuju zajedničke odredbe koje bi trebale doprinijeti strategiji Unije za održiv i uključiv rast, a koje uključuju, između ostalog, davanje potpora malim i srednjim poduzećima. S tim u vezi rečena Uredba utvrđuje da bi se navedeno trebalo postići na nacionalnoj razini, istodobno omogućujući fleksibilnost na razini operativnih programa i među različitim kategorijama regija.

Slijedom navedenoga, Zakon o regionalnom razvoju određuje da je cilj politike regionalnog razvoja pridonijeti društveno-gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, u skladu s načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala (članak 2. stavak 1. Zakona).

Pri tome, posebno je člankom 3. točkom 15. Zakona o regionalnom razvoju definiran pojam regionalnog razvoja kao dugoročni proces unapređenja održivog gospodarskog i društvenog razvoja nekog područja koji se ostvaruje kroz prepoznavanje, poticanje i upravljanje razvojnim potencijalom tog područja.

Predmetni Zakon utvrđuje da je Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske (dalje: ARR) zadužena za provedbu aktivnosti kojima pridonosi ostvarenju ciljeva politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske utvrđenim u planskim dokumentima regionalnog razvoja (članak 20. Zakona). Djelatnost i poslovi ARR-a detaljnije su uređeni Uredbom o osnivanju ARR-a i Statutom.

Također, Zakonom su predviđene razine područne (regionalne) samouprave i lokalne samouprave.

Tako su, sukladno članku 24. Zakona, jedinice područne (regionalne) samouprave nositelji planiranja razvoja za svoje područje, pri čemu su dužni surađivati s jedinicama lokalne samouprave sa svojeg područja i drugim jedinicama područne (regionalne) samouprave te, u svrhu učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja jedinica (područne) regionalne samouprave, osnivati regionalnu razvojnu agenciju kao javnu ustanovu ili trgovačko društvo, odnosno ustrojiti upravno tijelo za čiji rad su dužni osigurati odgovarajuće financijske i druge uvjete za kvalitetan rad regionalnih koordinatora. Uvidom u popis regionalnih koordinatora koji se vodi pri ARR-u, sukladno članku 26. Zakona o regionalnom razvoju, a dostupan je na službenoj internetskoj stranici navedene agencije, www.arr.hr/wp-content/uploads/2016/05/popis-regionalnih-koordinatora.pdf (posjećen na dan 30. studenoga 2016.), riječ je o ukupno 21 (dvadeset i jednom) regionalnom koordinatoru.

Pored navedenoga, članak 29. Zakona propisuje da jedinice lokalne samouprave mogu osnovati lokalne razvojne agencije kao javne ustanove ili trgovačka društva. Prilikom uvida u popis razvojnih agencija koji se vodi pri Ministarstvu poduzetništva i obrta, a dostupan je na službenoj internetskoj stranici tog ministarstva <https://poduzetnisvo.gov.hr/arhiva/stranice/poduzetnicke-potpore-institucije/razvojne-agencije/149>, utvrđeno je kako je riječ o 31 (trideset i jednoj) lokalnoj razvojnoj agenciji.

S obzirom na predmetnu problematiku, poseban naglasak stavlja se na prirodu djelatnosti koju obavljaju regionalne i lokalne razvojne agencije. Naime, sukladno člancima 25. i 30. Zakona, rečene agencije obavljaju poslove od općeg gospodarskog interesa.

U tom smislu važno je istaknuti kako nadzor nad poslovima koje te agencije obavljaju potpada pod ministarstvo nadležno za regionalni razvoj.

Komplementarno navedenome sadrži i Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva kojim se uređuju osnove za primjenu poticajnih mjera gospodarske politike usmjerenih razvoju, restrukturiranju i tržišnom prilagođavanju malog gospodarstva.

Upravo je kao jedna od poticajnih mjera i aktivnosti radi ostvarivanja ciljeva malog gospodarstva određeno pružanje stručne i savjetodavne pomoći za subjekte malog gospodarstva (članak 6. stavak 1. točka 4. Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva).

S tim u svezi, članak 10. rečenog Zakona taksativno navodi koja su tijela nositelji provedbe tih mjera i aktivnosti: ministarstvo nadležno za poduzetništvo i obrt, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (dalje: HAMAG-BICRO), jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Državni zavod za statistiku, Hrvatski savez zadruga, udruge gospodarstvenika, pravne osobe osnovane za poticanje malog gospodarstva, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i druga državna tijela koja u području svoje nadležnosti potiču malo gospodarstvo.

Osim toga, Zakon predviđa mogućnost da za obavljanje poslova poticanja i razvoja malog gospodarstva jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osnivaju pravnu osobu ili drugoj pravnoj osobi povjere obavljanje tih poslova.

Također, Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva prepoznaje problematiku državnih potpora te s tim u vezi propisuje da će se sve poticajne mjere koje predstavljaju državne potpore dodjeljivati u skladu s propisima o državnim potporama (članak 7. predmetnog Zakona).

3.2. Primjena Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, pojam poduzetnika i priroda djelatnosti

ZZTN se primjenjuje na sve oblike sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja od strane poduzetnika na teritoriju Republike Hrvatske ili izvan tog teritorija, ako imaju učinak na Republiku Hrvatsku.

Pojam poduzetnika središnji je pojam prava tržišnog natjecanja. Propisi tržišnog natjecanja primjenjuju se isključivo na poduzetnike, a tko se smatra poduzetnikom uređeno je člankom 3. ZZTN-a.

Sukladno članku 3. ZZTN-a, poduzetnici su trgovačka društva, trgovci pojedinci, obrtnici i druge pravne i fizičke osobe koje obavljajući gospodarsku djelatnost sudjeluju u proizvodnji i/ili prometu robe, odnosno pružanju usluga, državna tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kada izravno ili neizravno djeluju na tržištu, kao i sve druge pravne

ili fizičke osobe (udruge, sportske organizacije, ustanove, vlasnici autorskih i sličnih prava i ostali) koji djeluju na tržištu.

Nadalje, u smislu navedenog članka 3. ZZTN-a, predmetni zakon primjenjuje se i na pravne i fizičke osobe kojima je, na temelju dodijeljenih isključivih prava odnosno posebnih propisa, povjereno obavljanje određene djelatnosti, i to samo u slučajevima, ako primjena ZZTN-a ne bi sprječavala, pravno i činjenično, obavljanje zadaća koje su im posebnim propisima i mjerama utvrđene i zbog kojih su te osobe osnovane.

Dakle, Agencija mora u svakom pojedinačnom slučaju najprije utvrditi je li riječ o poduzetniku u smislu prava tržišnog natjecanja. Pri tome valja naglasiti kako je ključan upravo naprijed spomenuti uvjet sudjelovanja na tržištu, odnosno funkcionalni pristup gdje se promatra djelatnost odnosno funkcija subjekta.

Predmetna inicijativa odnosi se na vrlo širok krug pravnih subjekata budući da je podnesena protiv svih onih tijela javne uprave koja pružaju poslovno savjetovanje za malo i srednje poduzetništvo i javni sektor na teritoriju Republike Hrvatske. Stoga se Agencija tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu prvenstveno usredotočila na one subjekte koje je podnositelj inicijative naznačio kao primjer nepoštenog tržišnog natjecanja te na prirodu djelatnosti koje obavljaju.

Sljedom navedenog, Agencija je utvrdila sljedeće.

HAMAG-BICRO neprofitna je pravna osoba čiji je jedini osnivač Republika Hrvatska. Osnovana je Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva radi poticanja razvoja malog gospodarstva, a za čije obveze jamči Republika Hrvatska. Upisom u sudski registar pod matičnim brojem subjekta upisa 080449625 stekla je svojstvo pravne osobe, Njena su prava, obveze i odgovornost utvrđene Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva i Statutom.

Rečena agencija obavlja čitav niz djelatnosti za poticanje malog gospodarstva i razvoj poduzetništva u Republici Hrvatskoj, a za potrebe ove upravne stvari valja izdvojiti sljedeće djelatnosti: poticanje osnivanja i razvoja subjekata malog gospodarstva, poticanje ulaganja u malo gospodarstvo, financiranje poslovanja i razvoja subjekata malog gospodarstva kreditiranjem i davanjem jamstva za odobrene kredite od strane kreditora, savjetovanje, informiranje i pružanje potpore uključivanju u europske i međunarodne projekte za poticanje istraživanja, razvoja i inovativnosti, zatim savjetovanje u području transfera tehnologija, tehnološkog znanja i iskustva te tehnologijskog razvoja i razvoja istraživanja, potom tehnička i konzultativna pomoć tijelima državne uprave u pogledu programa nacionalne, međunarodne i međuregionalne suradnje, usmjerenih na tehnološki razvoj i razvoj inovativnog poduzetništva, također osiguravanje savjetodavnih usluga mreže konzultanata - eksperata glede tehničko-tehnoloških, pravnih, financijskih, marketinških i ostalih savjeta poduzetnicima pri osnivanju i razvoju inovativnih malih i srednjih poduzeća te drugi stručni poslovi u svezi s poticanjem razvoja malog gospodarstva i ostvarenjem ciljeva nacionalnog inovacijskog sustava.

Nadzor nad radom agencije obavlja ministarstvo nadležno za poduzetništvo i obrt.

ARR je javna ustanova čiji je jedini osnivač Republika Hrvatska, a osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja ministarstvo nadležno za regionalni razvoj. Osnovana je Uredbom o osnivanju Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske. Upisom u sudski registar pod matičnim brojem subjekta upisa 080688444 stekla je pravnu osobnost, a njena su prava i obveze utvrđene Zakonom o regionalnom razvoju, Uredbom o osnivanju Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske i Statutom.

S tim u svezi, djelatnost rečene Agencije jest financiranje, nabava, plaćanje i nadzor provedbe programa i projekata regionalne razvojne politike Republike Hrvatske, pri čemu obavlja čitav niz poslova, a od kojih je za potrebe ovog postupka potrebno naglasiti sljedeće: savjetuje korisnike projekata u procesima vezanim uz provedbu pojedinačnih ugovora, obavlja poslove vezane uz provedbu programa i projekata regionalnog razvoja te provodi aktivnosti kojima doprinosi ostvarenju ciljeva politike regionalnog razvoja, utvrđenih u planskim dokumentima politike regionalnog razvoja središnje razine.

Nadzor nad zakonitošću rada ARR-a obavlja ministarstvo nadležno za regionalni razvoj.

Savjetodavna služba javna je ustanova za obavljanje poslova savjetodavne djelatnosti u poljoprivredi, ruralnom razvoju, ribarstvu i unapređenju gospodarenja šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika. Jedini je njen osnivač Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja ministarstvo nadležno za poljoprivredu. Pravnu osobnost stekla je upisom u sudski registar pod matičnim brojem subjekta upisa 080800203, pri čemu su prava i obveze rečene službe utvrđeni Zakonom o savjetodavnoj službi, Statutom te drugim općim aktima Službe.

Slijedom navedenoga, HAMAG-BICRO, ARR i Savjetodavna služba, u konkretnom se slučaju, kao bitni čimbenici provedbe razvojne politike Republike Hrvatske ne smatraju poduzetnicima sukladno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, pogotovo stoga što ne nastupaju kao poduzetnici već poslove povjerene im posebnim propisima obavljaju po načelima solidarnosti, usmjerenosti i održivog razvoja. Stoga se na njih ne mogu primijeniti pravila o tržišnom natjecanju.

3.2.1. Poduzetnici kojima je povjereno pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa

Sukladno člancima 25. i 30. Zakona, područne (regionalne) i lokalne razvojne agencije obavljaju poslove od općeg gospodarskog interesa. Riječ je o poslovima kojima se izvršavaju posebne zadaće u interesu cjelokupne društvene zajednice propisane posebnim propisima u kojima je precizno navedena priroda takve zadaće (članak 3. točka 10. Zakona).

Tako Zakon decidirano propisuje da regionalni koordinatori (kako Zakon naziva regionalne razvojne agencije) obavljaju određene poslove od općeg gospodarskog interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave, od kojih za potrebe postupka valja navesti sljedeće: sudjeluju u pripremi i provedbi razvojnih projekata čiji su nositelji javnopravna tijela od interesa za društveni i gospodarski razvoj županije i statističke regije te cijele Hrvatske, a posebno projekata sufinanciranja sredstvima iz strukturnih i investicijskih fondova Europske unije, zatim sudjeluju u pripremi i provedbi zajedničkih razvojnih projekata s drugim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, surađuju s drugim regionalnim koordinatorima radi pripreme i provedbe zajedničkih projekata, sudjeluju u provedbi programa Ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave te obavljaju i druge poslove sukladno zakonu, a osim navedenih poslova mogu obavljati i druge poslove za koje su registrirani.

Skoro identične poslove, samo na lokalnoj razini, obavljaju lokalne razvojne agencije. Članak 30. Zakona određuje da te agencije obavljaju određene poslove od općeg gospodarskog interesa, od kojih valja istaknuti sljedeće: potiču pripremu razvojnih projekata na području jedinice lokalne samouprave, sudjeluju u izradi razvojnih projekata i strateških projekata regionalnog razvoja statističke regije, surađuju s drugim lokalnim razvojnim agencijama i regionalnim koordinatorima radi stvaranja i provedbe zajedničkih projekata, ali osim tih poslova, mogu obavljati i druge poslove za koje su registrirane.

Uvidom u popis razvojnih agencija na dan 30. studenoga 2016., objavljenog na službenoj internetskoj stranici ministarstva poduzetništva i obrta, <https://poduzetnisvo.gov.hr/arhiva/>

[stranice/poduzetnicke-potpore-institucije/razvojne-agencije/149](#), utvrđeno je kako je riječ o ukupno 52 (pedeset i dvije) razvojne agencije, što na razini područne (regionalne) samouprave, što na razini lokalne samouprave.

Razvidno je kako je riječ o poduzetnicima kojima je aktom suvereniteta povjereno pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa odnosno propisima je izričito uređena priroda zadataka koje agencije moraju ispuniti u obavljanju svoje djelatnosti. Konkretno, priroda njihovog zadatka jest postizanje učinkovite koordinacije i poticanje regionalnog odnosno lokalnog razvoja.

S tim u svezi valja naglasiti kako je riječ o širokom dijapazonu djelatnosti koje regionalnim (područnim) i lokalnim agencijama stoje na raspolaganju u svrhu ostvarivanja naprijed navedenog zadatka. Posebnim propisima predmetne su djelatnosti taksativno navedene, ali ti isti propisi ostavljaju mogućnost agencijama da obavljaju i druge poslove za koje su registrirani, a sve u svrhu ostvarivanja opće gospodarskog interesa. Riječ je o uslugama čije je pružanje od iznimne važnosti za udovoljavanje vitalnih potreba gospodarstva cjelokupne ili barem značajnog dijela populacije države, a koje se pružaju na trajnoj osnovi te svim korisnicima pod istim uvjetima.

Ocjena o primjeni propisa tržišnog natjecanja na pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa donosi se primjenom načela proporcionalnosti. Navedeno znači da se rečeni propisi primjenjuju u mjeri u kojoj to poduzetnicima kojima je povjereno pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa pravno ili stvarno ne priječi obavljanje zadataka koji su im povjereni. Na taj se način osigurava usklađivanje interesa gospodarske politike države. Izuzimanje od primjene propisa tržišnog natjecanja pretpostavlja da bi primjena tih propisa u potpunosti onemogućila ispunjenje njihovih zadataka.

Koliko je važna priroda djelatnosti koja se obavlja pokazuju brojni primjeri u praksi sudova EU. Naime, iz navedene prakse razvidno je kako se odredbom članka 106. stavka 2. UFEU-a (bivši članak 86. UEZ-a), a koja glasi: *„Poduzetnici kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa ili koja su po svojoj naravi monopoli koji ostvaruju prihod, podliježu pravilima sadržanim u Ugovorima, a osobito pravilima o tržišnom natjecanju, i to u mjeri u kojoj primjena takvih pravila ne sprečava, de iure ili de facto, obavljanje posebnih zadaća koje su im povjerene. Na razvoj trgovine ne smije se utjecati u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno interesima Unije“*, osigurava usklađivanje interesa gospodarske politike država članica i cilja ostvarivanja jedinstvenog tržišta Europske unije.

Takav pristup zauzeo je Sud Europske unije u predmetu French Republic protiv Commission of the European Communities, broj C-218/88 od 26. listopada 1989. u kojoj je naveo da dopuštanjem odstupanja od općih pravila Ugovora, pod određenim uvjetima, ta odredba nastoji uskladiti interese država članica u korištenju određenih poduzetnika, posebice u javnom sektoru, kao instrumenata gospodarske ili fiskalne politike, s interesima Zajednice u osiguranju pridržavanja pravila tržišnog natjecanja i očuvanja jedinstvenosti zajedničkog tržišta.

3.3. Problematika financiranja

Vezano na navode podnositelja inicijative kojima isti obavljanje naprijed opisane djelatnosti problematizira s financiranjem razvojnih agencija u slučaju kada iste, pored pružanja usluga kao javnih ovlasti financiranih iz sredstava državnog proračuna ili proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, obavljaju i poslove na dijelu slobodnog tržišta, Agencija ističe kako je predmetna problematika uređena propisima o državnim potporama u nadležnosti Ministarstva financija odnosno Europske komisije. Dakle, nije riječ o primjeni propisa koji uređuju područje tržišnog natjecanja u nadležnosti Agencije.

Pored navedenoga, Agencija ukazuje na članak 7. Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva koje uređuje pitanje državnih potpora glede dodjeljivanja poticajnih mjera.

4. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Na temelju dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je, sukladno ovlastima iz članka 27. i članka 31. ZZTN-a, na sjednici 38/2016, održanoj 13. prosinca 2016., razmatralo navedeni predmet te je donijelo odluku da se inicijativa poduzetnika Revecon, u smislu članka 38. stavaka 5. i 9. ZZTN-a, odbaci jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja protiv svih tijela javne uprave koja pružaju usluge poslovnog savjetovanja za malo i srednje poduzetništvo i javni sektor, u smislu članka 39. ZZTN-a, a primjenom članka 13. ZZTN-a.

Vijeće svoju odluku obrazlaže kako slijedi:

HAMAG-BICRO, ARR i Savjetodavna služba u konkretnom su slučaju bitni čimbenici provedbe razvojne politike Republike Hrvatske koji ne nastupaju kao poduzetnici već poslove povjerene im posebnim propisima obavljaju po načelima solidarnosti, usmjerenosti i održivog razvoja. Stoga se ne smatraju poduzetnicima u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja te se na njih ne mogu primijeniti pravila o tržišnom natjecanju.

S druge strane, regionalne (područne) i lokalne razvojne agencije su poduzetnici kojima je aktom suvereniteta povjereno pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa odnosno propisima je izričito uređena priroda zadataka koje agencije moraju ispuniti u obavljanju svoje djelatnosti. Važnost prirode njihove djelatnosti očituje se u činjenici da se propisi o zaštiti tržišnog natjecanja na njih primjenjuju u mjeri u kojoj to pravno ili stvarno ne priječi obavljanje povjerenih im zadataka.

Pitanje financiranja rečenih razvojnih agencija koje apostrofira podnositelj inicijative nije u nadležnosti Agencije, i to stoga što je predmetna problematika uređena propisima o državnim potporama u nadležnosti Ministarstva financija odnosno Europske komisije.

Stoga je Agencija, temeljem odluke Vijeća, a primjenom članka 38. stavaka 5. ZZTN-a, odlučila kao u izreci ovoga zaključka.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali podnositelj inicijative može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga rješenja.

Predsjednik Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag.iur.